

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia 14 lutego 2008 r.
(tekst jednolity)

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach
działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata
2007-2013

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”;
- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1974/2006”, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. Pomoc jest przyznawana:

- 1) gminie;
- 2) instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego;
- 3) osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania — na operacje, w ramach których są ponoszone koszty określone w § 4 ust. 1 pkt 5, 12, 14—16;
- 4) organizacji pozarządowej o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96,

poz. 873, z późn. zm.²⁾), której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

§ 3. 1. Pomoc jest przyznawana na operację spełniającą wymagania określone w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanym dalej „Programem”, zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celów działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem:

- 1) niefinansowaną z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania:
 - a) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach Programu Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
 - b) z Funduszu Kościelnego,
 - c) ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.³⁾);
 - d) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu i ministra właściwego do spraw turystyki;
- 2) realizowaną w miejscowości należącej do:
 - a) gminy wiejskiej lub
 - b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców, lub
 - c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców.

2. Pomoc jest przyznawana, jeżeli:

- 1) operacja będzie realizowana w jednym albo dwóch etapach;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią, będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych przyznawaną po zrealizowaniu pierwszego etapu operacji, nastąpi w terminie 24 miesiące od dnia zawarcia umowy – w przypadku gdy etap ten nie jest etapem końcowym;
- 3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną, będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych przyznawaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie:
 - a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
 - b) 24 miesiące od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie- nie później jednak niż do dnia 30 czerwca 2015 r.;
- 4) płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej kwoty pomocy.

§ 4. 1. Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków;
 - 2) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów małej architektury;
 - 3) budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych, z wyłączeniem sal sportowych, przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli;
 - 4) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów;
 - 5) związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego;
 - 6) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
 - 7) budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej;
 - 8) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości;
 - 9) rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;
 - 10) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;
 - 11) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;
 - 12) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;
 - 13) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie – w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1-12;
 - 14) zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich — koniecznego do realizacji operacji;
 - 15) zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
 - 16) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, uznaje się za koszty kwalifikowalne, jeżeli:
- 1) zostały poniesione:
 - a) w formie rozliczenia bezgotówkowego,
 - b) od dnia, w którym została zawarta umowa;

- 2) dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji, zostały nabyte w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, a postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało wszczęte po dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.
3. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r.
4. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjenta, w wysokości nieprzekraczającej 75% tych kosztów, z tym że dla jednej miejscowości – nie więcej niż 500 000 zł w okresie realizacji Programu.
5. Wysokość pomocy nie może być wyższa niż 500 000 zł, także w przypadku operacji realizowanej w więcej niż jednej miejscowości, z tym że kwotę tę dzieli się proporcjonalnie do kosztów realizacji w każdej z tych miejscowości.
6. Wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25 000 zł, według kalkulacji kosztów określonych we wniosku o przyznanie pomocy.

§ 5. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 16, zalicza się koszty w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, obejmujące koszty:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - f) usług geodezyjno – kartograficznych,
 - g) usług rzeczoznawcy majątkowego;
- 2) opłat za patenty lub licencje;
- 3) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego i związane z kierowaniem robotami budowlanymi;
- 4) przygotowania innych dokumentów niezbędnych do realizacji operacji.

2. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także podatek od towarów i usług (VAT), na zasadach określonych w art. 71 ust. 3 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.).

§ 6. 1. Ustalenia kryterium regionalnego opartego na mierzalnym wskaźniku i uwzględniającym specyfikę województwa oraz terminu i miejsca składania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje właściwy organ samorządu województwa i podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego i co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu wojewódzkim.

2. Ustalenia początku terminu składania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje właściwy organ samorządu województwa, z tym że termin ten nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 60 dni.

§ 7. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się bezpośrednio w miejscu określonym w § 6 ust. 1.

2. W terminie określonym w § 6 ust. 3:

- 1) każdy z wnioskodawców może złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy;
- 2) wnioskodawca będący organizacją pozarządową, o której mowa w § 2 pkt 4, może złożyć więcej niż jeden wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli każdy z wniosków dotyczy innej gminy.

§ 8. 1. Postępowanie w sprawie przyznania pomocy prowadzi właściwy organ samorządu województwa.

2. Załatwianie spraw związanych z przyznawaniem pomocy, w tym dokonywanie czynności w ramach postępowania w sprawie przyznania pomocy, z wyłączeniem spraw, o których mowa w § 6 ust. 1 i 2 oraz w § 14 ust. 1 i 2, może być dokonywane przez upoważnionych przez właściwy organ samorządu województwa pracowników urzędu marszałkowskiego albo wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną .

3. W przypadku udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej, zwanej dalej „samorządową jednostką”, właściwy organ samorządu województwa podaje informację o takim upoważnieniu na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, a ogłoszenie, o którym mowa w § 6 ust. 1, jest umieszczane na stronie internetowej tej jednostki.

§ 9. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy potwierdza się na piśmie. Potwierdzenie, które zawiera datę i godzinę złożenia wniosku, jest opatrzone pieczęcią urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki i podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek.

§ 10. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, nadany wnioskodawcy;
- 2) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) opis operacji;
- 4) plan finansowy operacji;
- 5) informacje o załącznikach;
- 6) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą;
- 7) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki, w tym:

- 1) plan odnowy miejscowości, zawierający w szczególności:
 - a) charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - b) inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości,
 - c) ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - d) opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji;
- 2) uchwałę:
 - a) zebrania wiejskiego lub rady dzielnicy, lub rady osiedla w sprawie przyjęcia planu odnowy miejscowości podjętą dla każdej miejscowości, w której będzie realizowana operacja, a w przypadku gdy na terenie, na którym będzie realizowana operacja, nie ma możliwości zwołania zebrania wiejskiego lub nie została powołana rada dzielnicy lub rada osiedla — rady gminy,
 - b) rady gminy w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości.

3. W przypadku sołectw obejmujących kilka miejscowości, plan odnowy miejscowości i uchwała, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, może obejmować wszystkie miejscowości położone na obszarze sołectwa.

4. Formularz wniosku o przyznanie pomocy udostępnia się na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

§ 11. 1. Jeżeli złożony wniosek o przyznanie pomocy jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, wzywa się wnioskodawcę na piśmie do usunięcia nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1:

1) nie usunął w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy;

2) usunął w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, wzywa się go ponownie, na piśmie, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie usunął w terminie pozostałych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

4. Złożony wniosek o przyznanie pomocy może być zmieniany przez wnioskodawcę, przez wprowadzenie dodatkowych pozycji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wyłącznie w zakresie wynikającym z wezwań, o których mowa w ust. 1 lub 2.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie pomocy jest rozpatrywany w terminie 3 miesięcy od upływu terminu określonego w § 6 ust. 3.

2. Wezwanie wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

§ 13. 1. W trakcie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje się ich oceny przyznając planowanej operacji punkty.

2. O przyznaniu pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, przyznanych na podstawie następujących kryteriów:

- 1) jeżeli podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kształtuje się na poziomie:
 - a) nie więcej niż 75% średniej krajowej - 2 punkty,
 - b) powyżej 75 % średniej krajowej i nie więcej niż 100% średniej krajowej - 1 punkt,
 - c) powyżej średniej krajowej - 0 punktów;
- 2) jeżeli bezrobocie w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy było:
 - a) wyższe od średniej w województwie - 2 punkty,
 - b) równe ze średnią w województwie – 1 punkt,
 - c) niższe od średniej w województwie - 0 punktów,
- 3) kryterium regionalne - 2 punkty;
- 4) jeżeli wnioskowana kwota dofinansowania operacji na każdym etapie jej realizacji wynosi nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych operacji – 1 punkt.

3. W pierwszej kolejności pomoc przyznaje się na operacje, które uzyskały największą liczbę punktów.

4. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadająca na 1 jej mieszkańca.

5. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów i identycznej wartości podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadającego na 1 mieszkańca o kolejności przyznania pomocy decyduje data i godzina wpływu wniosku o przyznanie pomocy.

6. Po dokonaniu oceny wniosków sporządza się listę operacji w kolejności uzyskanych przez nie punktów zawierającą określenie wnioskodawcy oraz tytuł operacji.

7. Pomoc może być przyznana na:

- 1) maksymalnie 3 operacje w każdej gminie, które uzyskały największą liczbę punktów na podstawie wniosków złożonych w terminie określonym w § 6 ust. 3;
- 2) operacje, które uzyskały co najmniej 3 punkty.

§ 14. 1. Zatwierdzenia listy operacji, o której mowa w § 13 ust. 6, dokonuje właściwy organ samorządu województwa.

2. Umowy są zawierane w kolejności wynikającej z listy operacji, o której mowa w § 13 ust. 6, w ramach dostępnych środków w danym roku w tym województwie.

3. Niezwłocznie po zatwierdzeniu, o którym mowa w ust. 1, wyznacza się wnioskodawcy, na piśmie, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

4. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonym terminie w celu zawarcia umowy, pomocy nie przyznaje się, chyba że wnioskodawca stawiał się w celu podpisania umowy i podpisał ją w innym terminie:

- 1) uzgodnionym przed upływem wyznaczonego w wezwaniu terminu albo
- 2) wyznaczonym wnioskodawcy i nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

5. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 4, informuje się o tym wnioskodawcę, na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

§ 15. 1. Umowę zawiera się na formularzu opracowanym przez samorząd województwa, zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i udostępnionym na stronach internetowych urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki.

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;
- 2) ograniczeń lub warunków w zakresie:
 - a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
 - b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą;
- 3) umożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą;
- 4) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą;
- 5) informowania o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy.

3. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta określonych w ust. 2 pkt 1 jest nieważna.

§ 16. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w mowie jest weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez właściwy organ samorządu województwa albo samorządową jednostkę.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, są podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki. Weksel wraz z deklaracją wekslową są składane w siedzibie urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki w dniu zawarcia umowy.

§ 17. 1. Warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa się w umowie z tym, że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. Jeżeli beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 18. Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa się w umowie, z tym że wypłata ta następuje po złożeniu wniosku o płatność.

§ 19. 1. Informację o miejscu składania wniosków o płatność właściwy organ samorządu województwa podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki.

2. Do wniosku o płatność dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki.

3. Wniosek o płatność składa się bezpośrednio w miejscu wskazanym przez właściwy organ samorządu województwa.

4. Przepis § 9 stosuje się odpowiednio do wniosku o płatność.

§ 20. 1. Jeżeli złożony wniosek o płatność jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, wzywa się beneficjenta, na piśmie, do usunięcia nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunął nieprawidłowości lub braków w wyznaczonym terminie, wzywa się ponownie beneficjenta, na piśmie, do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent, pomimo ponownego wezwania, nie usunął nieprawidłowości lub braków, rozpatruje się wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych do niego dokumentów.

4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność można wzywać beneficjenta, na piśmie, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 21. 1. Wypłaty środków finansowych dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

2. Do trybu rozpatrywania wniosków o płatność stosuje się przepis § 12 ust. 2.

§ 22. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ samorządu województwa może wyrazić zgodę na:

- 1) przeniesienie przez beneficjenta własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz jego jednostki organizacyjnej lub jednostki, która spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz przejmie ona zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 2) zmianę przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem.

§ 23. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, z wyłączeniem czynności określonych w § 7 ust. 1 i § 19 ust. 3.

§ 24. 1. Kategoriami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, innymi, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, są:

- 1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;
- 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;
- 3) wypadki lub awarie skutkujące zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;
- 4) kradzieże mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, które nastąpiły na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta.

2. Tryb postępowania podmiotów w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa się w umowie.

§ 25. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 oraz w § 24 ust.1, beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w umowie, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 26. W przypadku działania „Odnowa i rozwój wsi” objętym Programem, ze względu na istotę tego działania:

- 1) następcą prawny wnioskodawcy nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy;
- 2) nie przyznaje się pomocy następcy prawnemu beneficjentowi.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1). Treść przedmiotowego rozporządzenia jest w znacznej mierze zdeterminowana regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie, przede wszystkim regulacjami rozporządzenia nr 1698/2005, aktów prawnych wydanych na jego podstawie, jak również innych przepisów Unii Europejskiej dotyczących tego zakresu spraw.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest aktem prawnym określającym działania ujęte w Programie na lata 2007-2013, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz ogólne warunki i tryb przyznawania, wypłaty pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Na podstawie art. 22 wyżej wymienionej ustawy podstawą do przyznania pomocy beneficjentom przedmiotowego działania jest umowa, a nie decyzja administracyjna. Do postępowań w sprawie przyznania pomocy prowadzonych przez podmiot wdrażający nie stosuje się wobec tego przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów wskazanych w ustawie. Konieczne jest zatem przyjęcie szczegółowych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między wnioskodawcą lub beneficjentem działania a podmiotem wdrażającym, trybu postępowania przy przyznaniu pomocy i trybu jej wypłaty na etapie realizacji operacji po zawarciu umowy.

Rozporządzenie ma zapewnić stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania przedmiotowego działania i w związku z tym zostały w nim określone: szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc;

- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności - inne niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy, uregulowano szczegółowo wysokość i zakres pomocy, kryteria przyznania pomocy dotyczące beneficjenta i realizowanej przez niego operacji. W rozporządzeniu został także określony tryb, w tym terminy rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność, zawierania umów i wypłaty pomocy.

Program określa ogólnie beneficjenta działania „Odnowa i rozwój wsi”, natomiast przepisy rozporządzenia precyzują postanowienia Programu w tym zakresie.

Działanie „Odnowa i rozwój wsi” jest kontynuacją działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, stąd też określając podmiotowe kryteria dostępu kierowano się doświadczeniami z wdrażania tego działania w latach 2004-2006. Aby zapewnić osiągnięcie i zachowanie celów działania, opisanych w Programie, rozporządzenie szczegółowo reguluje również kryteria dostępu o charakterze przedmiotowym, określając między innymi udział innych środków publicznych, rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji, dopuszczenie realizacji operacji w etapach, terminy składania wniosków o płatność.

Działanie „Odnowa i rozwój wsi” należy do grupy działań o charakterze inwestycyjnym. Beneficjent realizuje swoją operację, na którą składa się szereg inwestycji wpisujących się w zakres określony w Programie, a pomoc udzielana w ramach przedmiotowego działania stanowi refundację określonej części kosztów kwalifikowalnych. Przepisy rozporządzenia, uwzględniając wspólnotowe reguły dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku działań o charakterze inwestycyjnym, zawarte w rozporządzeniu Komisji 1974/2006, wprowadzają regulacje dotyczące zakresu, formy oraz zasad ponoszenia kosztów kwalifikowalnych.

Regulując tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność, rozporządzenie określa sposób naboru wniosków o przyznanie pomocy, zakres informacji, które zawiera wniosek o przyznanie pomocy, zasady ubiegania się o pomoc, zasady i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki, w których podmiot wdrażający: nie przyznaje pomocy, wzywa do usunięcia braków, wzywa beneficjenta do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów. Pomoc przyznawana jest na podstawie umowy zawieranej w formie pisemnej między podmiotem wdrażającym, którym jest samorząd województwa, a beneficjentem działania. Rozporządzenie zawiera przepisy szczegółowe dotyczące m.in. formularza umowy, jego udostępnienia, postanowień umowy w zakresie praw i obowiązków stron, przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań oraz ogólne warunki wypłaty środków finansowych.

Zaproponowane w rozporządzeniu przepisy dotyczące trybu postępowania w sprawie przyznania i wypłaty pomocy są wynikiem doświadczeń z wdrażania działania „Odnowa wsi oraz

zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

Biorąc pod uwagę konieczność szczegółowej weryfikacji wniosku oraz średni czas niezbędny na jego rozpatrzenie, w rozporządzeniu określono termin rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy na 3 miesiące od dnia zamknięcia naboru.

Na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, samorządy województw będą mogły korzystać z pomocy technicznej w ramach PROW 2007-2013 na realizację zadań w zakresie wdrażania działania „Odnowa i rozwój wsi”. Biorąc powyższe pod uwagę należy zauważyć, że środki finansowe ponoszone w związku z podaniem przez właściwy organ samorządu województwa do publicznej wiadomości informacji o ustaleniu kryterium regionalnego, terminu i miejsca składania wniosków o przyznanie pomocy, pochodzić będą z pomocy technicznej.

Rozporządzenie wprowadza przepisy dotyczące obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków, przedłużenia terminu i przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, a także wstrzymania biegu terminów.

Na podstawie art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 państwa członkowskie mogą uznać w szczególności kategorie siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w których nie będą wymagać częściowego lub pełnego zwrotu pomocy otrzymanej przez beneficjenta mimo niedotrzymania podjętych zobowiązań. Korzystając z takiej możliwości, projektowane rozporządzenie określa kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w art. 47, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określony w rozporządzeniu zakres i tryb przyznawania pomocy osobom uprawnionym, w szczególności sposób postępowania z wnioskiem o przyznanie pomocy i wnioskiem o płatność, z uwzględnieniem terminów oraz zasad rozliczania operacji mają na celu wprowadzenie do systemu prawnego szczegółowych regulacji w obszarze przedmiotowego działania, objętego Programem, oraz zapewnienie sprawnego wdrożenia tego działania.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jego projekt nie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie art. 7 wyżej wymienionej ustawy.

Rozporządzenie znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 może być przyznana gminie, instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościołowi i związkowi wyznaniowemu oraz organizacji pozarządowej o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi”.

2. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.

W przypadku beneficjentów: gminy oraz instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, co najmniej 25% środków finansowych na realizację operacji pochodzi z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Budżet działania został określony w przyjętym przez Komisję Europejską PROW na lata 2007-2013. Wydatki budżetowe na realizację działania zostaną zaplanowane w ustawach budżetowych na kolejne lata.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007 – 2013 wyniesie 10 tysięcy.

3. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, ponieważ przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.

4. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny. Realizacja działania stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia został również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;

- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Rady Gospodarczej;
- 11) Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 12) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 14) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 15) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych.

W wyniku konsultacji społecznych Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich oraz Krajowa Izba Gospodarcza zgłosiły uwagi do projektu rozporządzenia. Dotyczyły one zwiększenia grupy beneficjentów działania, trybu składania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność oraz kryteriów wyboru operacji.

Wszystkie zasadne uwagi zostały przyjęte, natomiast w przypadku gdy nie zostały uwzględnione przesłano pismo z uzasadnieniem decyzji o ich odrzuceniu.